

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1702. Soc. 163.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72313)

Annus 1702. Soc. 163.

Ad Indiam
profecti,Moritur P.
Ignatius Ro-
dericius.

Novem trajecerunt ad Indos, Lusitani omnes, Superiore P. Joanne Rochia; qui Ulyssipone Procuratorem agebat Brasiliensis Provinciæ. Quintâ die Maji suavem exiit animam P. Ignatius Rodericius è novem unus, dignissimus speciali mentione. Natus in oppido *Chaves* Transmontanæ Provinciæ. Ante initam Societatem non defuere indicia, quæ futurum egregie virtutis indicârunt. Precibus mater eum à DEO impetrabat. Tantâ erga mendicos charitate præditus, ut nudum ad ostium eleemosynam rogantem tum mensæ suæ admovent, tum in eodem lecto, quo solebat somnum capere, ege-
num foverit.

2. Societati adscriptus sibi proposuit imitandum B. Aloysium Gonzagam, ad ejusque vitam omnino suam conformare. Non fecus fecit: ut fusè pater ex vita per me typis publicata in opere de nostris Ulyssipone tironibus. Arden-
ter postulavit inter Indicos operarios numerari. Difficile obtinuit. Videbatur enim durum Provinciam fraudare tot adolescentibus ingenio præclaris; nam præter singularem virtutem naturæ etiam donis præstabat. Navem ingressus fre-
quenter explanavit catechesim, obivitque cætera nostri Instituti ministeria. Dum juvat ægrotum cum perniciofa luctantem febre; malo contracto moritur sanctis-
simè, non vulgari apud omnes de se, suisque virtutibus relicta opinione: nam sanctum dicitabant; nec aliud suadebant inculpati mores.

Profecti ad
Brasiliam,

3. Brasiliæ subventum est exiguo manipulo. Missus ad lustrandam Pro-
vinciam cum potestate Visitatoris P. Joannes Pereira, addito Coadjutore Ac-
censio Fernando cum aliquot tironibus scholasticis. Illic morabatur ad annum
1706.

Obit Domini-
cus Antonius.

4. Ulyssipone 12. Junii ad vitæ metam pervenit in domo tironum Do-
minicus Antonius Coadjutor Mursensis. Cum sartoris opificium didicisset, ap-
parebat animi ad virtutes propensio. Diebus festis præter templa nescivit alia
loca. Ingressus Societatem suas curas intendit ad sanctimoniarum studia. P. Em-
manuel Fernandus ob ejus modestiam sibi socium voluit. Septem supra viginti
annos comitatus est Regis Confessarium, semper eodem modestiæ, & virtutis
exemplo. Confessario de vivis sublato, in tironum domo annos consumpsit.

5. Quamvis Rex demandâret thesaurario suo, daret Dominico pecuniæ
quidquid, & quoties petierit; usus est parcissimè Regis munificentia. Si quid
flagitavit, vel erat in stipendiis egenorum, vel in promovendam domus utilitatem.
De lecto surgebat horâ post mediam noctem secundâ; orabat, & peragebat
solita pietatis exercitia, ut aurorâ lucente foret expeditus ad imperium Superio-
rum. Id, quod sæpe aliis inculcavit coadjutoribus, qui propter sua munia ple-
rumque constitutis horis nequeunt explere precandi tempora, nisi antè provi-
deant, dein rebus aliis supervenientibus, carent animæ alimento.

6. Festis diebus adstabat pluribus missæ sacrificiis, & tempus multum im-
pendebat orationi, quæ mente fit. Sermones de DEO cum externis & do-
mesticis quæsitâ opportunitate avidè miscuit. Diversis macerationibus afflicta-
verat corpus suum. Ad obediendum promptè nutus majorum suffecit. So-
mnum vestitus capiebat nudis tabulis. Ne tale quid alicui pateret, habuit sub
lode involucrum simulans culcitram. Illud inter alia solitus à Deo petere, ne
diuturnus esset morbus supremus, per D. Antonium Ulyssiponensem, cui erat
singulariter addictus, id obtinere curavit. Auditum probabat res: nam per
vigilio ejusdem Sancti abscessus illum citissimè extinxit.

Dominicus
Pereira.

7. In Domo Profecta Ulyssiponensi 20. Julii è vivorum contubernio ex-
punctus est Dominicus Pereira Coadjutor Labrugensis. Annos plures navium
egit gubernatorem. Quadragenario major relinquens inter undas continuata
per-

pericula, Societati nostræ appulit animum. Bona sua largitus pauperibus, & Domui Professæ. Ingenita sinceritas monstrabat viri probitatem. Attemperavit se adolescentibus tironibus, tanquam major natu non esset. Somnum suffurabatur corpori, ut orationi vacaret. Si quid temporis supererat ab injunctis oneribus, contrivit coram Eucharistia non sine suavisimis lacrymis. Multa pertulit à molesta podagra semper animo patienti.

8. Ob rationes universæ Europæ notas fluctante Hispaniâ post mortem ^{Archithalassus Castellæ migravit in Lusitaniam,} Caroli II. Excellentissimus Dominus Joannes Thomas Henriquius de Cabrera magnus Castellæ & Legionis Archithalassus in Lusitaniam se recepit, ubi à Serenissimo Rege Petro hujus nominis secundo magnis honoribus exceptus fuit. Secum duxerat P. Carolum Antonium Casnedum Mediolanensem nostræ Societatis, quo uti cœperat à confessionibus, ex quo Præfectus Insubiæ illum novit Mediolani, & nostrum P. Alvarum Cienfuegos, qui in Asturiis nobili genere natus, & Salmanticæ Societati adscriptus, post traditas magna cum ingenii laude, & Societatis decore litteras humaniores, Philosophiam, & Theologiam, Doctoris laureâ condecoratus in Academia Salmanticensi, vespertinam Theologiæ cathedram ibidem moderabatur.

Annus 1703. Soc. 164.

^{I.}
Post P. Michaëlem Diasium, ultimâ Maji suscepit onus regendi Provinciam ^{Novus Provincialis, & lis de Quindenniis,} P. Dominicus Nunius. Cœpit per hoc tempus sævire tempestas adversus nostra Collegia circa quindennia persolvenda de redditibus Ecclesiarum, quas de suo jure Patronatûs, tam Serenissimi Lusitanicæ Reges, quam alii Principes Ecclesiastici, & sæculares applicaverant Collegiis à se fundatis. Origo litis inde orta, quod Reges, & Principes annuente Pontifice multas nobis largiti sunt Ecclesias & Beneficia de suo Patronatu, quarum natura ea est, ut propter illarum provisionem nihil solvatur Reverendæ Cameræ Apostolicæ, eò quod ad illa obtinenda, fructusque percipiendos, satis sit Regis, aut Principis præsentatio, & Ordinarii collatio. Quod multò aliter evenit in cæteris Beneficiis, quæ etiam si sint de jure Patronatûs laici, præsentatio fit Pontifici, Bullæq; Romæ expediuntur; solvuntque provisi à tempore Bonifacii IX. solitas annatas Rev. Cameræ Apostolicæ; similia namque beneficia cum in perpetuum uniuntur alicui Collegio, Monasterio, aut Capitulo, tenentur solvere unoquoque quindennio easdem annatas, quas novi Provisi retroactis temporibus solvere consueverant ex decreto Pauli II.

2. Videns namque Pontifex damnum, quod inferebatur Sacro Cardinalium Collegio, & Rev. Cameræ Apostolicæ, ejusque Officialibus; inter quos annatarum pecuniæ dividi solent; ex perpetua beneficiorum unione; eò quod per illam vacaturis, ac novis provisionibus occludebatur locus, cum Collegia mori non possint: nec illa ditescerent ex aliena jactura, statuit anno 1469. per Bullam, quæ incipit: *Decet Romanum Pontificem*, ut deinceps per fictionem juris Ecclesiæ illi unitæ unoquoque quindennio censerentur vacare, & de novo provideri, tenereturque Capitulum, aut Collegium, cui erant unitæ, easdem annatas solvere, quæ antea juxta taxam Rev. Cameræ Apostolicæ solvebantur; & ex isto quindecim annorum circulo species ista annatarum Quindenniorum nomen sortita est. Quam Pauli II. constitutionem labentibus annis confirmarunt, & ampliârunt Julius II. anno 1505. Paulus IV. anno 1558. Pius V. anno 1567. & Sixtus V. anno 1585.

3. Erant igitur, ut diximus, unitæ in perpetuum nostris Collegiis per Pontificia diplomata quàm plurimæ Ecclesiæ, tam ex illis, quæ taxatæ, & vacaturas habebant in Romana Curia, quàm ex illis, quæ eas non habebant. De primis nulla erat quæstio, cum compertum esset subjacere legi Quindenniorum, quæ à nostris exactissimè solvebantur. Circa secundas universa vertebatur